

Piše Bogo Pogačnik

Odkar sem postal navdušen pristaš Skupnosti za varstvo okolja, sem začel tudi vse pogosteje hoditi na trg. Čeprav si pri tem denarnico običajno tako strašno izpraznim, kot da bi šel v Casino igrati ruleto, le najdem toliko stika z resnično naravo, da se to izplača. Če odštejem umetno oplojena jajca iz Zaloga, je krompir le še pravi krompir, repa je taka, kot je v zemlji, redkvice so rdeče, da je kar veselje, in solata se ponuja v tolikih oblikah — kot glavata, mehka, ledenka, endivja, radič, motovilec itd., da nehoti moraš postati dobre volje.

Saj se na lov za zelenjem in zrakom iz našega meleno dušnega mesta, kolikor mi seveda dopuščajo služba, dodatne službe in prostovoljne obveznosti, poskušam podati tudi ob nedeljah, a kaj ko se takrat z vozilom v koloni pomikaš iz mestnega središča in nazaj tako dolgo in nespokojno, da se ob koncu oddiha vrneš vsaj tako utrujen, kot si se odpeljal.

To pa seveda ne pomeni, da smo v našem družinskem krogu nad motorizacijo obupali. Nasprotno! Celo oče, ki je imel doslej v življenju, z ne ravno preveč sreče, menda že pet avtomobilov, si je s kreditom (plačati je moral za novi avto točno desetkrat toliko, kolikor je dobil za prodajo stare krače) omislil stoenko. Temnejše, bolj umirjene barve, kot se spodobi njegovim letom, je odločila mati. Očitno pa je bil kljub letom še vedno hudo naiven, ker je zaupal reklamam »Zastava 101 — šampion Evrope!«. Zaradi slabe vžiga in vrste napak, ki jih je po prevzemu vozila takoj odkril, je sklenil, da na šampionat Evrope sploh ne bo šel.

S trga brez rož

No, oče je moja vnemo po neposrednem komuniciranju nemudoma skušal izkoristiti za še en samoupravni dogovor. »Za tetin praznik sem kupil steklenico vina in jo položil v avto na sedež. A v nekaj minutah, ko sem stopil iz avtomobila po opravih za prvim vogalom, so mi steklenico ukradli. Priznam, da so bila desna prednja vrata odprta, ker se lahko zaklenejo le, če nekajkrat z vratni divje loputaš. Zato bi predlagal, da občani v avtomobilski tovarni izdelujejo taka vrata, ki se dajo normalno zakleniti, ali pa da sklenejo z občani-tatovi dogovor, da le-ti tudi pri odprtih vratih ne bodo kradli.«

Vse to seveda samo mimogrede, kajti ugotovil sem, da kot vnet pobornik za varstvo okolja prihajam na trg razumljivo peš. Nazaj grede s trga običajno tudi kar precej nosim in to je sprostitev v naravi, kakršne si le lahko želim. Trim ni nič proti temu in trim sploh odklanjam. Sploh je lepo, če greš v naravo, na Rožnik ali Smarno gor, toda ni sprostitev, če je vse obvezno, če ti na vsakem koraku predpisujejo, kaj moraš storiti: zdaj teči, zdaj skočiti, dvigniti nogo, dvigniti roko, zdaj dihaniti, zdaj izdihati. Kombiji, ki vozijo po mestu z napisom »Servis za trim«, te spreminjajo iz subjekta v objekt, samo v delček potrošniško tehnološke tipizirane civilizacije. Zelo prav in primerno se mi zdi, da se pripravljajo celo posebna zakonodaja o varstvu okolja in izboljšanju človekovega okolja, toda le zakaj celo ljubezen do narave in boj proti brezdušni mehanizaciji prelivamo v tako grozno papirnate fraze? Mimo je svignil mulec na motociklu, ki mu je sredi mesta brezobzirno odprl vse registre hrupa in izpušnih plinov, da bi mu najraje podstavil nogo. V 11. členu osnutka novega zakona pa sem bral juridično formulacijo, ki jo moraš, čeprav je napisana v slovenščini, vsaj dvakrat prebrati, da jo razumeš: »Premični viri ropota, ki njihovo gibanje ali promet ni omejen, se smejo uporabljati oziroma dati v promet, če njihov ropot presega predpisano jakost.«

Gotovo: so tudi ljubitelji narave, ki znajo res najti stik z naravo, in to v njenih najbolj čudovitih odsekih, na primer v Bohinju ali na Pokljuki. Toda ko sem hodil okrog njihovih vikendov in ograjenih parcel, sem se čudil, kako morejo skupnost zamenjavati zgolj s samim seboj. Očitno mislijo, da so varstvu narave že zadostili, če so ogradili najlepšo parcelo zase in odgnali iz soseske druge nadležneže, ki po njihovi sodbi nimajo v sebi tolikšnega ljubiteljstva.

Kakorkoli že: čeravno sicer ne izdam toliko, kot če bi gradil vikend, hodim zaradi stika z naravo predvsem na trg. In uživam. Vsaj do zadnjic, ko sem v nedeljo pritekel na trg tri četrt na dvanaest in hotel pri zadnji branjevki kupiti še dve vrtnici. Prevzel sem ju že in izročil denar, pa je privihral tržni paznik in zahteval: »Takoaj dajte roži nazaj in vi denar! Prodaje konec! Če ne izgine te takoj, bom prodajalki nabil še kazen!« Hotel sem se z njim mirno in potem nemirno pogajati, pa je takoj pokazal, da dialoga ne trpi in da se šteje za oblast.

Tudi iz tega pribežališča narave sem odšel brez rož.

ZABELJENOST	TROPSKA RASTLINA (ČI NAR!)	... DE JANEIRO	TRST	ODISEJEV OTOK	NEKDANJI PRAVNIŠKI POKLIC	KUTINA	DEL ŽIVALI	ULOV	LETALO	ZNAMKA AVTOMOBILA
ZNANA LEVSTIKOVA POVEST										
POMEMBNI STAROGRŠKI FILOZOF										
100			ARABSKI ZREBEC			DRŽAVA V J. AMERIKI				
			Z. IME			FRANCOSKI FILOZOF				
TITAN		ELEKTRICNA MORSKA RIBA					VZKLIK			UPANJE
NACE ČEBULJ		SOTOČNICA PIVE					TRENJE	PETER NOVAK		
		REKA V EGIPTU						CIMOSOVO VOZILO		
IME CHAPLINOVE ZENE				KRANJ	PRVI PREVOD BIBLIJE V LATINSČINO					
TROPSKI PLAZILEC					POTUJOČI PASTIR					
DUHOVNIKOVO OBLACILO					TUJE Z. IME					

šport - rekreacija

Tivolski jesenski kros

Minuli četrtek je bil v Tivolju jesenski kros, na katerem je sodelovalo več kot 500 posameznikov vseh starostnih skupin od najmlajših do najstarejših. Tekmovanje je potekalo v ugodnih vremenskih razmerah, rezultati pa so tak:

mlajše pionirke: 1. Sedej Vlasta (J. Levc), 2. Škof Tatjana (Ledina), 3. Lipušček Tea (J. Potrč);

starejše pionirke: 1. Džogič Lejla (P. Voranc), 2. Klančar Tinka (J. Levc) 3. Mehle Barbara (J. Levc);

mlajše mladinke: 1. Modic Martina (SSBP), 2. Lakič Liljana (Sola za prodajalce), 3. Jesenšek Francka (Pedagoška gimnazija);

starejše mladinke: 1. Pust Irena (ETS), 2. Drašler Sonja (ESS) 3. Maher Mojca (ESS);

mlajši pionirji: 1. Čuden Marjan (T. Tomšič), 2. Dubrovski Jure (T. Tomšič), 3. Šobak Duško (T. Tomšič)

starejši pionirji: Medvešček Jorda (Gimnazija pedagoške smeri) 2. Šušteršič Roberto (T. Tomšič), 3. Šteblaj Jože (J. Levc);

mlajši mladinci: 1. Rakovec Marko (SCBP), 2. Kovač Roman (Elektro srednja šola) 3. Klančar Janez (ESS);

starejši mladinci: 1. Debevec Jože (ESS), Traven Miro (ESS) in 3. Vrhovec Aleš (ESS);

odrasli: 1. Lampe Uroš, 2. Meško Niko in 3. Šlapničar Jože;

veterani: 1. Kastelic Lojze, 2. Bašin Miloš.

Splavalci!

Plavalni tečaji za neplavalce vseh starostnih kategorij, ki so jih pod pokroviteljstvom telesnokulturne skupnosti Ljubljana Center, organizirali plavalni klub Ilirija, društva in klubi ter ŠSD, so zaključeni. V njih je sodelovalo 515 otrok od 1. do 4. razreda, 212 otrok od

5. do 8. razreda ter 218 starejših plavalcev. Tečaje je uspešno zaključilo 456 otrok prve starostne skupine, 180 iz druge ter 177 iz tretje. Skupaj je torej od približno 1000 ljudi splavalo 813, kar je vsekakor štetli za uspeh. D. B.

Predlog za Bloudkovo nagrado

Izvršni odbor telesnokulturne skupnosti Ljubljana Center je na minuli seji predlagal, naj bi Gogala dr. Jože, predsednik skupščine SITKS Ljubljana Center dobil nagrado Stanka Bloudka 1976. To priznanje naj bi dobil, kot priznanje za izredno prizadevno in uspešno dolgoletno delo v številnih športnih organizacijah in zadnja leta zlasti v SITKS Center.

Na isti seji so tudi prižgali »zeleno luč« za nove tekmovalne sisteme za vrhunski šport in športno rekreacijo. V zadnji fazi pa so tudi priprave za reorganizacijo občinske zveze za telesno kulturo v Zvezo telesnokulturnih organizacij po novih ustavnih načelih oziroma zakonu o telesni kulturi. D. B.

OK ZSMS Vič-Rudnik je organizirala lokalno delovno akcijo na Golem, v kateri sodelujejo kadeti šole RSNZ, vojska in mladina te občine. V teh dneh so zaključili izkop jarka za vodovod, ki je dolg deset kilometrov. Igor Krevl

DOGOVORI — glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Center, Prešernova 26, p. p. 191 — Telefon: 312-634 in 315-784 — Izhaja štirinajstrednevno — Naklada: 16.000 izvodov

IZDAJATELJSKI SVET:

Vojko Novak (predsednik), Blaž Matekovič, Viktor Damjan, Marjan Mayer, Franci Strle, Breda Pavlič, Lojze Cepuš, Karel Destovnik, Tatjana Pust, Artur Boroje, Mišo Javornik, Vladimir Jerman in Ivan Hafner

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Zvone Kržišnik (glavni urednik), Mišo Javornik (odgovorni urednik), Dragica Bošnjak, Artur Boroje, Matija Čož, Bogdan Pogačnik, Milan Turel, Bogdan Fajon in Darinka Legat

Rokopisov in fotografij ne vračamo

Tisk: ČGP »Delo« TOZD Grafika, Likozarjeva 1